

mint bírói kiküldöttnek kötelességében állott az adó lefizetéséről gondoskodni.

A követelés alaptalanságát vitató panasznak helyet kellett adni, mert igaz ugyan, hogy panaszos az 1920. évi XVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 90.000/1920. számú utasítás 128—135. §-aiban előírt kötelezettségének eleget nem tett, nevezetesen az árverési hirdetményben nem tüntette fel, hogy az árverésre kerülő tárgy fényüzési tárgy, továbbá a kikiáltásnál nem figyelmeztette az árverelni szándékozókot arra, hogy a vételáron felül fényüzési forgalmi adó fizetési kötelezettség is terheli a vevőt, azonban a felhívott törvény 11. §-a szerint bírói árverés esetén az adóért „a vevő egyedül felel”, tehát a bírói kiküldöttet az adóért törvényes rendelkezés hiányában felelőssé tenni nem lehet.

A részítélet meghozatala után keletkezett periratok illetékének alapja a még el nem bírált követelés értéke. (Közigazgatási Bíróság 2207/1927. P. szám.) Panaszos abból az indokból kéri a kirótt egyszeres és felemelt illeték törlését, hogy — mivel a megleletezett jegyzőkönyvek már a részítélet meghozatala után vétettek fel, — azok csak a részítélettel még el nem bíralt kereseti követelés, mint pertárgyérték alapulvétele mellett voltak bélyegzendők.

A panasz alapos; a 45,000.000 K perérték mellett indult perben ugyanis a 1926. május 20-án megtartott tárgyaláson a perbíróság — annak folytán, hogy alperesek kifogásaikat 20,950.000 K tekintetében visszavonták — részítéletet hozott, amelyben alpereseket 20,950.000 K megfizetésére kötelezte. A per a részítélet után a részítélettel még el nem bíralt 24,050.000 K kereseti követelésre folyt tovább.

Bár az 1914:XLIII. t.-c. 35. §-a a kereset értékének megváltoztatására a megváltoztatás kifejezett kijelentését kívánja, de mivel a panaszolt esetben a részítélet meghozatala után perértékül — a kereseti követelés kifejezett leszállítása nélkül is — nyilván már csak a még el nem bíralt 24,050.000 K követelés értéke tekinthető, a részítélet meghozatala után keletkezett periratok illetékének mértéke tekintetében is csak ezt az értéket lehet alapul venni.

Minthogy pedig a panaszos a megleletezett és a részítélet meghozatala után keletkezett jegyzőkönyveket a további pertárgyértéknek tekintendő 24,050.000 K összegnek megfelelően hiánytalanul bélyegezte, a panaszos terhére előírt egyszeres és felemelt illeték törlését és illetőleg a netán már befizetett összeg szabályszerű visszautalását is el kellett rendelni.

A főkövetelés járulékaként követelt kár a pertárgy értékének megállapításánál figyelembe veendő. (Közigazgatási Bíróság 8091/1930. P. szám.) Az iratok adataiból merített

tényállás szerint panaszos pénzintézet ellen a S. A. R. cég 6,063.494 korona és járulékai iránt indított keresetet, amelyet a kir. ítélőtábla, mint fellebbezési bíróság előtt 808,803.724 koronára emelt fel. A kir. ítélőtábla ezt az összeget a felperes által előterjesztett kérelemnek megfelelően átértékelve ítélte meg.

Panaszos a kir. tábla ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melyre az átértékelt összegnek megfelelő illetéket rótt le 146,036.000 korona értékű bélyegjegyekben.

A kir. Kúria ítéletének meghozatala után panaszos azon az alapon, hogy a felülvizsgálati kérelmet tulajdonképpen csak a kir. ítélőtábla előtt felemelt kereseti összeg 808,803.494 korona után kellett volna lerónia, — tekintet nélkül az átértékelés folytán jelentkező többletre, mint tulajdonképpeni kárösszegre, — az illetékkülönbözet visszatérítése iránt kérelmet nyújtott be a kir. pénzügyigazgatósághoz.

A kir. pénzügyigazgatóság a visszatérítés iránti kérelmet elutasította. Határozatának indokolása szerint azért, mert a megítélt tőke és annak valorizált értéke közötti különbség nem kárösszeg, nem járulékos természetű követelés, hanem a per fő tárgya és a valorizált érték az illeték megállapításánál figyelmen kívül nem hagyható.

A panaszt az alábbiak alapján nem lehetett alaposnak elismerni.

Igaz, hogy a bírói gyakorlat, valamint a törvényhozás kárként fogja fel a pénzérték időközi csökkenése folytán fizetendő többletet, de a kár nem szerepel az 1914. évi XLIII. t.-c. 31. §-ának 2. bekezdésében meghatározott módon felsorolt azok között a járulékos követelések között, amelyek a főkövetelés mellett az érték megállapításánál figyelmen kívül maradnak. A 4. bekezdésben a „kár“ más vonatkozásban szerepel s az a körülmény, hogy itt a 2. bekezdésben felsorolt járulékokkal együtt történik a kárról említés, az nem szolgálhat alapul annak megállapítására, hogy a 2. bekezdés rendelkezése a „kár“-ra is kiterjed. Ugyanis a 4. bekezdés csak azért említi a kárt is, hogyha csupán ez a kereset tárgya, — annak ellenére, hogy esetleg a kár igénylésére szolgáló alapkövetelés megvizsgálására is kiterjeszkednék a perbíróság, — az illetékalap megállapításánál mégis csak egyedül a kár értéke az irányadó.

A kárra vonatkozóan tehát csak az 1914. évi XLIII. t.-c. 31. §-ának 4. bekezdése alkalmazható. A 2. bekezdés azonban annál kevésbé, mert ez a bekezdés, az 1. bekezdésben foglalt általános rendelkezésekkel szemben kivételt és kedvezményt állapít meg. A kivételes és kedvezményes jogszabályok pedig kiterjesztőleg nem magyarázhatók.